

LISA 3. Täiendavad seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusele avaliku väljapaneku järgsel ettepanekute küsimisel (PlanS § 103) laekunud ettepanekute osas

LISA 3. Täiendavad seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsusele (VTK) avaliku väljapaneku järgsel ettepanekute küsimisel (PlanS § 103) laekunud ettepanekute osas

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku osas
1	Rahandusministeerium, 13.05.2022 nr 15-3/3709-2	KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadega ja KSH väljatöötamise kavatsuses on märgitud, et eriplaneeringu koostamisel lähtutakse asukoha valikul liitumise osas põhimõttest, et liitumine toimub 110 kV või 330 kV ülekandevõrguga. Tuulepargi alajaama ja elektrivõrguga liitumispunkti vahelise liini pikkus on kuni 15 km. Kuna pole üheselt aru saada, kas liitumispunkt asub KOV eriplaneeringu territooriumil, siis juhime tähelepanu, et KOV eriplaneeringu koostamise käigus, võttes aluseks Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitise nimekiri“ punkti 4 ja Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskiri“, tuleb teha asukoha eelvalik ja koostada detailne lahendus ka liitumispunktiga ühendavale võrguühendusele.	Seisukoht võetud teadmiseks. Lähteseisukohtade ptk 1.2. on viidatud määruse kohane põhimõtte esitatud, lähteseisukohtasid ja KSH väljatöötamise kavatsust ei täiendata.
2	Päästeamet, 27.05.2022 nr 7.2-3.3/2515-2	Tutvunud täiendatud eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK materjalidega teavitame, et Päästeameti Ida päästekekusel puuduvad vastuväited ning ettepanekud esitatud materjalide kohta.	Seisukoht võetud teadmiseks, lähteseisukohtasid ja KSH väljatöötamise kavatsust ei täiendata.
3	Riigimetsa Majandamise Keskus, 27.05.2022 nr 1-55/2022/14	RMK alad on eriplaneeringu alal kokku ca 6458 ha (vt. joonis 1), mis moodustab ca 41% kogu eriplaneeringu alast. Kõige suurema osa RMK aladest eriplaneeringu alal moodustavad looduskaitsete piirangutega alad, kokku ca 2856 ha (ca 44% kõikidest RMK aladest), majandatavat tulundusmetsa on kokku ca 1865 ha (ca 29% kõikidest RMK aladest) ning looduskaitsete piirangutega majandatavat metsa on kokku ca 1493 ha (ca 23% kõikidest RMK aladest). Eriplaneeringu asukoha eelvaliku alale jäävatele looduskaitsealadele, rahvusparki, hoiualadele, püsielupaikadesse, vääriselupaikadesse, planeeritavatele kaitsealadele (nt Alutaguse rahvuspargi laiendusala ning planeeritavatele lendorava püsielupaikadele) ning lendorava levikuvõrgustikku (hõlmab endas nii lendorava peatuspaiku kui ka levikukoridori) ei ole võimalik ilma suure negatiivse mõjuta tuuleparke rajada (keskmine raadatud ala suurus tuuliku all jääb vahemikku 1-3 ha) ning seetõttu tuleks need alad koheselt asukoha eelvalikus välistada. Lisaks tuleb analüüsida kaitsealuste liikide leiukohti, mis jäävad eelnevalt nimetatud aladest väljapoole. I ja II kaitsekategooria kasvukohad/levikualad tuleb samuti välistada. III kaitsekategooria puhul tuleb analüüsida, kas tuulepargi ehitus hävitab kogu populatsiooni antud piirkonnas või osa sellest ning mis on liigi säilimise/ellujäämise tõenäosus. Kui tuulepargid rajatakse eelnevalt nimetatud objektide lähedusse, tuleb kriitiliselt hinnata kaasnevat mõju. Tuuleparkide asukohtade täpsemal	Seisukoht võetud teadmiseks. Edasisel töö koostamisel otsustatakse jooksvalt, kas kaasata ka RMK esindaja eelnõu tööversiooni läbivaatamise. Kaasatavate nimekirjas on RMK olemas. Teadaolevate kaitstavate loodusobjektide asukohtadega arvestatakse ning üldjuhul ka nende asukohti välditakse. Erandiks võivad olla nt kaitstavate taimeliikide asukohad, mis tuulikute omavahelisi kaugusi arvestades ei ole koheselt määratletavad kui tuulepargi rajamiseks mittesobivad alad, vaid need piiravad konkreetse tuuliku, või selle teenindamiseks vajaliku taristu asukohtasid. Täpsemad hinnangud, leevendavad meetmed seatakse KSH protsessi käigus, arvestades ka läbiviidavate uuringute tulemusi.

LISA 3. Täiendavad seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusele avaliku väljapaneku järgsel ettepanekute küsimisel (PlanS § 103) laekunud ettepanekute osas

		valikul tuleb kaasata RMK looduskaitseosakonda, et vältida soovimatu negatiivse mõju avaldumist looduskaitsele väärtustele.	Lähteseisukohtasid ja KSH väljatöötamise kavatsust ei täiendata.
		Palume arvestada, et eriplaneeringu alale jäävad RMK katastriüksused lisaku metskond 61 (81501:002:0200) ja lisaku metskond 167 (81501:001:0112), millel asuvad metsastamisele minevad RMK eraldised. Palume arvestada, et eriplaneeringu alale jääb RMK katastriüksus lisaku metskond 168 (81501:001:0113), millel vastavalt Riigi kinnisvararegistri andmetele on kehtiv leping PLK hooldamiseks kuni 31.10.2031. Palume arvestada, et eriplaneeringu alale jääb RMK katastriüksus lisaku metskond 55 (81501:002:0180), millel vastavalt Riigi kinnisvararegistri andmetele on kehtiv leping põllumajanduslikuks kasutamiseks kuni 31.10.2029 ning RMK katastriüksus lisaku metskond 226 (81501:002:0061), millel vastavalt Riigi kinnisvararegistri andmetele on kehtiv leping põllumajanduslikuks kasutamiseks kuni 31.10.2028.	Seisukoht võetud teadmiseks, lähteseisukohtasid ja KSH väljatöötamise kavatsust ei täiendata.
		Lisaks märgime juba täna, et kui tuulepargi aladele jäävatel RMK aladel asuvad RMK metsateed, kokkuveoplatsid ja maaparandusobjektid, tuleb nendega planeeringu II etapis (detailse lahenduse koostamisel) arvestada ja tuulikute asukohad välja valida koostöös RMK-ga ning asukohad kooskõlastada RMK-ga. Arvestada tuleb maaparandussüsteemidega hõlmatud maa-alal maaparandussüsteemide toimimisega ja terviklikkust tagavate meetmetega, et kavandatav tegevus ei muudaks veerežiimi ka süsteemi ümbritsevatel RMK aladel.	Seisukoht võetud teadmiseks, lähteseisukohtasid ja KSH väljatöötamise kavatsust ei täiendata.
		Palume hoida ka edaspidi RMK-d kursis planeeringu menetlemisega ning palume juba planeeringu esitamisel ettepanekute küsimiseks juurde lisada planeeringu vektorkihid (SHP failina) või edastada kirjaga RMK-le vastav link, millelt on võimalik vajalikus formaadis kihte alla laadida. Kinnitame, et RMK soovib teha igakülgset koostööd, et saavutada tuulepargi asukohavalikul parim tulemus.	Seisukoht võetud teadmiseks, lähteseisukohtasid ei täiendata.
4	Transpordiamet, 24.05.2022, 7.2-2/22/9329-2.	Oleme läbi vaadanud avalikustamise järgselt täiendatud Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse materjalind ning meil ei ole hetkel täiendavaid märkusi või kommentaare.	Seisukoht võetud teadmiseks, lähteseisukohtasid ja KSH väljatöötamise kavatsust ei täiendata.
5	Mehis Mägit, 20.05.2022	Täna kaasamise võimaluse eest. Eelmises elukohas Laulasmaal on kogemus Pakri poolsaarel 135 m kõrguste tuulikutega olemas. Ka reisidel on neid palju kohatud. 250 m kõrguseid tuulikuid ei ole veel kohanud. Soovimata vastu seista rohepöörde arengule toon välja punktid, mis on minu jaoks olulised: 1. Esimene on loomulikult müra. Elukohana on Oonurme üks suurimaid väärtuseid vaikus ja loodushääled. Vahetada need nn normi piires müra vastu ei ole mõeldav. Tuuliku tekitatav helispekter on väga lai. Sh madalsagedushelid on heliisolatsiooni läbivad, samuti kanduvad need edasi läbi maapinna. Ja mida rohkem tuulikuid seda suurem müra.	KSH käigus hinnatakse tuuleparkidega kaasnevat müra, sh madalsageduslikku müra eksperthinnanguna, tuginedes läbi viidava mürauuringu tulemustele ja olemasolevale teabele (nt teaduskirjandus, asjakohased uuringud jms).

LISA 3. Täiendavad seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusele avaliku väljapaneku järgsel ettepanekute küsimisel (PlanS § 103) laekunud ettepanekute osas

		<p>Madalsagedushelide mõjust on tehtud mitmeid uuringuid , kuid need uuringud ei ole hõlmanud pikaajalist mõju inimesele. Seega on tänapäeval suuresti teadmata ,mis põhjustab nn tuulikusunndroomi , mis osadel inimestel avaldub ja osadel mitte. Kuid ei saa jätta tähelepanuta ilmingut , mis vaevab inimesi tuulikute läheduses üle kogu maakera.</p>	<p>Eriplaneeringu 1. etapi KSH raames käsitletakse teemat üldisemal tasemel ning täpsem müra hindamine viiakse läbi detailse osa planeerimisel (eriplaneeringu 2. etapp).</p>
		<p>2. Varjutused - vaadates planeeringuala, mis ümbritseb Oonurme küla siis võimalusel võiksid tuulikud jääda küla läbivast ida-lääne suunalisest mõttelisest joonest põhja poole.</p>	<p>KSH käigus viiakse läbi varjutuse uuring, mille alusel hinnatakse võimalikke mõjusid ning vajadusel seatakse leevendavad meetmed. Eriplaneeringu 1. etapi KSH tulemused on sisendiks detailse osa planeerimisel ja KSH aruande koostamisel (eriplaneeringu 2. etapp).</p> <p>Lähteseisukohtasid ja KSH väljatöötamise kavatsust ei täiendata, kuna müra mõjude käsitlemine on KSH VTKs ette nähtud.</p>
		<p>3. Visuaalne reostus. Kus kord juba on - sinna tuleb tavaliselt juurde. 250 m kõrgune tuulik võib üksikobjektina olla talutav aga saada ümberpiiratud nendest on juba midagi muud.</p>	<p>KSH käigus teostatakse visualiseeringud punktidest, kus nähtavusanalüüsi alusel jääksid elektrituulikud näha ning paikneb mõni avalikult kasutatav (avaliku huviga) objekt. Visualiseeringud on aluseks visuaalsete mõjude hindamisele. Eriplaneeringu 1. etapi KSH tulemused on sisendiks detailse osa planeerimisel ja KSH aruande koostamisel (eriplaneeringu 2. etapp). Detailse osa planeerimisel, kui selguvad täpsed tuulikute asukohad on võimalik visualiseeringuid teha ka konkreetsete majapidamiste juurest.</p> <p>Lähteseisukohtasid ja KSH väljatöötamise kavatsust ei täiendata, kuna visuaalsete mõjude käsitlemine on KSH VTKs ette nähtud.</p>
		<p>4. Valgusreostus - meie laiuskraadil on pimedat aega palju ja tähistaevas on siin tänu tänavavalgustuse puudumisele hästi nähtav. Tuulikute varjutamisest vilkuvad punased tuled ,ei sobi sellesse vaatesse.</p>	<p>Tuulikutele hoiatustulede paigaldamine on vajalik lennuohutuse tagamiseks. Võimalik valgushäiring sõltub tuulikute asukohast,</p>

LISA 3. Täiendavad seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusele avaliku väljapaneku järgsel ettepanekute küsimisel (PlanS § 103) laekunud ettepanekute osas

		<p>Veedan oma puhkused Soomes Pori linna ümbruses(peamiselt jõel ja merel) ja olen viimase 16 aastaga näinud seal tuulikute nn invasiooni. Seal on juba 2015 aastast eluaseme või suvila kauguseks tuulikust määratud 2 km (https://yle.fi/uutiset/3-82688409).</p> <p>Mitmed Soome omavalitsused on tuulikute kaugust eluasemetest suurendanud 2000 meetrini. Kuid ka see ei pruugi olla piisav. Ka ei ole seal harulduseks elanike kolimine tuulikutest eemale. Eluasemete väärtus langeb tuulikute läheduses.</p> <p>Mahemesinikuna hindan väga loodust ja harmooniat inimese ja looduse vahel. Millised mõjud on loodusele , selgub loodetavasti läbi eriplaneeringu uuringute.</p> <p>Alutaguse peamine kaubamärk on loodukaitse- ja hoiualad ning sinne liigirikkus. Tehnorajatised võivad seda kuvandit mõjutada negatiivselt.</p>	<p>kõrgusest, maastiku mosaiiksusest, ilmaoludest jt faktoritest.</p> <p>Lennuohutuse tarbeks kasutatavad vilkuvad hoiatustuled ei põhjusta valgusreostust kuna tegemist ei ole intensiivse ega maapinna suunas suunatud valgustusega. Kuid need võivad tekitada visuaalseid häiringuid, mida käsitletakse KSH aruandes.</p> <p>KSH raames teostatavad visualiseeringud annavad suunise asukohtadest, kus tuulikud on nähtavad. Visualiseeringute alusel hinnatakse visuaalset mõju, sh valgushäiringuid ning vajadusel seatakse leevendavad meetmed häiringu vähendamiseks. Detailse osa planeerimisel, kui selguvad täpsed tuulikute asukohad on võimalik visualiseeringuid teha ka konkreetsete majapidamiste juurest.</p> <p>Lähteseisukohtasid ja KSH väljatöötamise kavatsust ei täiendata, kuna visuaalsete mõjude käsitlemine on KSH VTKs ette nähtud.</p> <p>Informatsiooniks, et Eestis puuduvad riiklikul tasemel välja töötatud kujad tuulikutest. Mõjude hindamise protsessis analüüsitakse täpsemalt nii müra kui ka varjutuse teemat kui nende mõju üldisemalt. Ehmatav võib olla planeeringuala suurus, kuid juba praeguseks on teada, et erinevate loodusväärtuste tõttu jääb võimalikeks eelvalikualadeks suhteliselt väike maa-ala. Lisaks kaugusele elamutest tuleb arvestada ka mõjude iseloomust tulenevaid kaugusi kaitsealustest loodusobjektidest. Kui on</p>
--	--	---	--

LISA 3. Täiendavad seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusele avaliku väljapaneku järgsel ettepanekute küsimisel (PlanS § 103) laekunud ettepanekute osas

		<p>Tõttöelda on natuke arusaamatu see ,et tuuleparki soovitakse teha inimasustuse lähedusse. Ma ei saa küll teiste eest rääkida aga eeldan ,et inimesed ,kes on selle hajaasustusala oma elukohaks valinud toetavad samu põhimõtteid.</p> <p>Tegemist ei ole lihtsalt nn "not in my backyard" suhtumisega vaid kohalikelt võetakse ära midagi sellist , mis on haruldane ja kordumatu.</p> <p>Kordan ,et minu seisukohtade eesmärk ei ole rohepöörde takistamine aga on oluline, et kohalik elanik maksumaksmise pragmatismi ära ei kao. Meie elukeskond muutub väga suurelt , kui projekt ellu viiakse.</p>	<p>valminud asukohavaliku eelnõu, siis on selgem arusaam, kui lähedale või kaugemale asustusest eelvaliku ala ulatub.</p>
6	<p>Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator, 28.02.2022</p>	<p>Juhin Eesti Keskkonnaühenduste Koja poolt tähelepanu, et tuulikuparkide rajamiseks sobilike alade valikul tuleb Alutaguse vallas kui väärtuslike metsade piirkonnas vältida alasid, mille kasutamine eeldab raadamist ja/või kuivendamist. Raadamine toob metsaelupaikadele otsese hävingu, kuivendamise mõju on sama, kuid see väljendub pikema aja jooksul - veerežiimi muutudes muutuvad taimestiku kasvutingimused, liigiline koosseis muutub (üldjuhul vaesumise suunas), mis tähendabki konkreetset tüüpi elupaiga hävimist selles asukohas.</p> <p>Lisaks saadan lingi EKO varasemale, 2020. aasta lõpus saadetud kirjale, mis puudutab tuulikuparkide rajamiseks sobilike alade valiku meetoodikat. Soovitame tungivalt lähtuda selles toodud tingimustest, sh viidatud näitest Lüganuse vallas.</p>	<p>Esitatud kiri on tulnud lähteseisukohtade avaliku väljapaneku järgselt ja ettepanekute küsimise eelselt; seda käsitletakse käesolevas lisas.</p> <p>Seisukoht võetakse teadmiseks, kuid sellest tulenevalt ei täiendata lähteseisukohtasid – metsasele maa-alale elektrituulikute rajamise soovi korral on teatavas mahus raadamine paratamatu ja planeeringu algfaasis ei saa seada sellist keeldu.</p>